

JAARVERSLAG

missie

De Vlaamse Hogescholenraad is de gesprekspartner namens alle Vlaamse hogescholen voor overheden en andere maatschappelijke actoren. Zij beïnvloedt de besluitvorming over wenselijke beleidskaders voor de hogescholen, faciliteert en ondersteunt samenwerking tussen de hogescholen en van de hogescholen met andere organisaties en versterkt de maatschappelijke waardering van de hogescholen.

visie

De Vlaamse Hogescholenraad wil dat de Vlaamse hogescholen in 2030 een leidende rol spelen voor ieder talent dat zich in het hoger onderwijs beroepsgericht, professioneel of artistiek verder wenst te ontwikkelen, en voor ondernemingen, scholen en andere organisaties die op zoek zijn naar praktijkgerichte en artistieke competenties en expertise.

Inhoud

Voorwoord | PAGINA 4-5

- Van een waaiergedachte naar een echte strategie
Marc Vandewalle en Eric Vermeylen

Onderwijsbeleid | PAGINA 6-8

- Uitvoering van afstemmingsprocessen in functie van het opleidingsaanbod
- Wat zijn de krachtlijnen van het verfijnd model?
- Optimalisering bestaande opleidingen
- Graduaatsopleidingen
- Kennisdeling
- Decreet instroom & studievoortgang
- Kwaliteitszorgbeleid

Gezondheidszorg | PAGINA 9

- Verpleegkunde
- Vroedkunde
- Beroepskwalificatie

VAIA | PAGINA 10-11

- Drie doelstellingen
- Vier pijlers
- Reguliere activiteiten
- Specifieke activiteiten

Lerarenopleiding | PAGINA 12-15

- Beleid
- Voorsprongfonds
- Starttoets
- Toetsontwikkeling
- Data-analyse

Onderzoek en innovatie | PAGINA 16-18

- Blikopener
- Relatiebeheer O&I
- Events
- Digital Open Science Platform
- Internationalisering O&I
- Vertegenwoordiging
- INPUT/OUTPUT

Internationalisering | PAGINA 20-23

- Erasmus+
- UAS in decreet
- Internationaliseringsindicatoren
- Global Minds

Kunsten | PAGINA 24

- Onderzoek in de Kunsten
- Beleid rond grensoverschrijdend gedrag
- Samenwerking met Franstalige organisaties
- Financieringsbeleid
- Het statuut van gastdocent

Algemene verordening gegevensbeheer | PAGINA 25

- Protocol met AHOVOKS
- Hogeschoolbrede afspraken
- Gezamenlijke richtlijnen

Personeelsbeleid | PAGINA 26

- Inzetten op wendbaar en weerbaar personeelsbeleid
- Ronde Tafel 'Statuut en loopbaan van de onderzoeker'
- Grensoverschrijdend gedrag

Financieringsbeleid | PAGINA 27

- Basisfinanciering op peil brengen
- Aangepast rekeningstelsel voor de hogescholen

Studentenvoorzieningen | PAGINA 28

- Studentenhuisvesting
- Bijkomende middelen voor de studentenvoorzieningen

Gezamenlijke contracten | PAGINA 29

- Werkgroep ICT

Communicatie | PAGINA 30-31

- Projecten
- Social media
- Starttoets
- Website
- Global Minds Magazine
- De klassiekers

Van een waaiergedachte naar een echte strategie

Elke student op de juiste plaats, geeft Vlaanderen morgen voorsprong.

2023 was een bijzonder werkjaar. De raad van bestuur werkte een inhoudelijke strategie uit voor het verkiezingsmemorandum 2024, gebaseerd op de uitkomsten van 'het wit blad'-congres in september 2022 in Gent. Het resultaat van dat werk het afgelopen jaar, kan men lezen in het memorandum: 'Elke student op de juiste plaats, geeft Vlaanderen morgen voorsprong'.

Begin maart 2024 heeft de Vlaamse regering met veel trom en trots het Flanders Technology & Innovationfestival georganiseerd. Talenten in de STEM-opleidingen aan onze hogescholen bouwen mee aan die technologie, en passen technologie toe in de praktijk van onze ondernemingen, ons onderwijs, en onze gezondheidsinstellingen. Maar ook andere opleidingen vormen talenten met een toekomst. In 70% van de jaarlijks ongeveer 135.000 vacatures (waaronder ook heel wat knelpuntberoepen) voor hogeschoolen, wordt er gezocht naar profielen van afgestudeerden van Vlaamse hogescholen.

Evident, want op het snijvlak van kennis en kunde zit de kern van de professional van de toekomst. En precies daar nemen hogescholen hun rol op. En er is meer: met hun academische kunstopleidingen en hun onderzoek in de kunsten, leiden hogescholen ook kritische en explorerende kunstenaars op die het vanzelfsprekende uitdagen. Dit is onontbeerlijk in een samenleving waar betekenis en zingeving een plaats hebben en een hefboom zijn van verbinding.

De Vlaamse hogescholen willen zich daarom blijven inzetten voor een verdere democratisering van het hoger onderwijs. Maar meer studenten naar het hoger onderwijs, betekent dat er ook geld nodig is om dat kwalitatief te kunnen blijven aanbieden.

Via de adviezen van de verschillende werkgroepen werd meer dan voordien duidelijk dat we resoluut moeten kiezen voor een waaiierstrategie in het hoger onderwijs. Geen waterval op de leerladder van academische bachelors en masters, naar professionele bachelors of graduatens. En dat betekent afstappen van de gewoonte van: 'je kunt het maar eerst eens proberen aan de universiteit en als dat niet lukt, kan je altijd nog naar een hogeschool'. Minder uitval of heroriëntering is beter inzetten van beschikbare middelen door de overheid. Kiezen voor de waaiierstrategie, is dus ook kiezen voor een rationeler hoger onderwijs.

Om van een waaiiergedachte tot een gedegen strategie te komen, werden in het memorandum rond de volgende topics beleidsvoorstellen uitgewerkt:

- Organiseren van een state-of-the-art opleidingsaanbod met studentsucces;
- Volwaardig investeren in onderzoek met maatschappelijke impact;
- Internationalisering versterken, essentieel voor een open blik op de toekomst;
- Bestuurskracht en financiële ruimte voor de hogescholen versterken.

Tenslotte nog dit: het zijn medewerkers die het verschil maken voor een organisatie. Zij creëren de kracht van een organisatie. De dertien Vlaamse hogescholen en hun bijna 15.000 medewerkers staan klaar om volop bij te dragen aan de toekomst van een sterke en veerkrachtige samenleving in Vlaanderen, Brussel en daarbuiten. Met de juiste omkadering kunnen we de komende jaren nog efficiënter en doelmatiger werken.

Het mag duidelijk zijn: de samenleving moet meer dan vandaag, investeren in hogescholen want hun afgestudeerde talenten geeft Vlaanderen en Brussel morgen voorsprong.

Marc Vandewalle
voorzitter

Eric Vermeylen
secretaris-generaal

Onderwijsbeleid

Het opleiden van toekomstige professionals, waar een kwaliteitsvol onderwijsaanbod essentieel voor is, is de kernopdracht van de Vlaamse hogescholen. De Vlaamse Hogescholenraad volgt met de *'werkgroep onderwijsbeleid'*, de beleidsdomeinen en acties op wat betreft het opleidingsaanbod, de studievoortgang en alle randvoorwaarden om een kwaliteitsvol aanbod te garanderen, van waarde voor de student en de samenleving. Centraal in de werking staan kennisdeling, afstemming over het opleidingsaanbod en wegen op beleid.

Uitvoering van afstemmingsprocessen in functie van het opleidingsaanbod

Binnen de Vlaamse Hogescholenraad stemmen de dertien hogescholen af over het opleidingsaanbod volgens de decretale procedures, zoals omschreven in de Codex Hoger Onderwijs.

In het streven naar een actueel en transparant aanbod wenst de Vlaamse Hogescholenraad de ontwikkeling van het opleidingsaanbod via een eigen programmatiemodel meer in eigen handen te nemen. De raad van bestuur besliste hiervoor een nieuw programmatiemodel. In 2022 vonden de eerste gesprekken met het kabinet van de minister van Onderwijs hierover plaats.

In de tweede helft van 2022 formuleerde het kabinet van de minister van Onderwijs enkele principes van *'vrije programmatie'*.

Op basis van deze twee inputs werd een verfijnd model van *'collectieve vrije programmatie'* door de Vlaamse Hogescholenraad uitgewerkt en beslist. In 2023 werd hierover opnieuw in gesprek gegaan met de minister van Onderwijs. Tot een decretale verankering is het vooralsnog niet kunnen komen.

In afwachting van een nieuw programmatiemodel werd unaniem beslist tot een volledige standstill van nieuwe aanvragen voor het opleidingsaanbod, voor de periode juli 2023 - juli 2025.

Enkel voor nieuwe aanvragen van graduaatsopleidingen, waarvoor op de arbeidsmarkt concrete noden geformuleerd worden, kan vanaf juni 2024 de Vlaamse Hogescholenraad beslissen om hiervoor de standstill op te heffen. De onderfinanciering van overheidswege voor de graduaatsopleidingen zal hierbij een belangrijk

beslissingscriterium zijn. Ook voor aanvragen van nieuwe afstudeerrichtingen of naamswijzigingen, geldt de volledige standstill voor de periode juli 2023 - juli 2025. Voor aanvragen die, in consensus vanuit de opleidingen, worden voorgesteld met het oog op de verbetering van de transparantie naar de studiekeuzer, of met het oog op inhoudelijke optimalisaties naar het werkveld, kan de Vlaamse Hogescholenraad vanaf juni 2024 beslissen de standstill op te heffen.

Wat zijn de krachtlijnen van het verfijnd model?

Het uitgewerkt model stelt voor om competentiebehoeften in het werkveld en de samenleving Vlaanderen breed te onderzoeken en gezamenlijk na te gaan hoe deze op een gepaste wijze een plaats kunnen krijgen in het opleidingsaanbod. Er wordt daarbij uitgegaan van het maximaal actualiseren van het reeds

bestaande opleidingsaanbod. Dit betekent dat bestaande opleidingen kunnen evolueren om toekomstige behoeften van het werkveld en de samenleving op te vangen en er slechts uitzonderlijk, in sterk onderbouwde gevallen, nieuwe opleidingen worden geprogrammeerd. Een verwantschapsanalyse door een derde partij verzekert de onafhankelijkheid van de onderbouwing in deze. Dit model hanteert dus een totaal ander kijkvenster dan hoe er tot op vandaag met programmatie werd omgegaan.

Elke hogeschool vertrekt vanuit zijn unieke context wat zich vertaalt in een autonome strategie en beleidscontext, een eigen opleidingsaanbod met de diverse types van opleidingen en de specifieke kenmerken van de regio. Hierdoor is het haast onmogelijk om, in het uitzonderlijke geval dat een nieuwe opleiding dient te worden geprogrammeerd, via uniforme criteria te bepalen hoeveel keer deze opleiding in Vlaanderen dient te worden aangeboden.

Dit betekent dat de Vlaamse hogescholen kiezen voor het principe van collectieve vrije programmatie van zodra er een nieuwe opleiding nodig zou zijn voor de arbeidsmarkt. Het globale voorstel is dus volledig gebaseerd op de principes van het huidige kwaliteitszorgsysteem in het hoger onderwijs, dat gestoeld is op

vertrouwen, professionaliteit en de waarderende aanpak: het programmeren van het opleidingsaanbod behoort tot de eigen regie van de hogeschool, binnen de financiële verantwoordelijkheid van de hogeschool.

Het opleidingsaanbod aan een hogeschool is pas rationeel indien er een toekomstgericht en transparant opleidingsportfolio wordt aangeboden, waarbij de kwaliteitsborging telkens de toets van de instellingsreview doorstaat. Daarenboven moet de financiering van de opleidingen verantwoord zijn en de financiële gezondheid van de hogeschool mag niet in het gedrang komen.

Optimalisering bestaande opleidingen

Naar aanleiding van de analyse van de opleidingen *toegepaste informatica & elektronica-ICT* maakte de werkgroep onderwijsbeleid een impactanalyse op het opleidingsaanbod in de betrokken hogescholen, van de twee voorgestelde scenario's.

Scenario 1

Twee aparte opleidingen elk met een duidelijke profilering die verscherpt dienen te worden tegenover elkaar. (Een balans zoeken tussen het perfectioneren van het kijkvenster en het afzetten van de betrokken opleidingen ten aanzien van elkaar.)

Scenario 2

Een brede IT-opleiding waarbinnen zowel de huidige opleiding toegepaste informatica als de huidige opleiding elektronica-ICT een plaats krijgen.

Naar aanleiding van de *standstill* werd dit dossier voorlopig afgesloten.

Gezien de besliste *standstill* worden de unaniem besliste voorstellen, terug opgenomen na de *standstill* en wordt voor de andere voorstellen aan de betrokken hogescholen gevraagd tegen het einde van de *standstill* hierover een unaniem gedragen voorstel te formuleren. Het initiatief hiervoor ligt vandaag bij de betrokken hogescholen.

Graduaatsopleidingen

De subwerkgroep graduaatsopleidingen vormt een directe link met de werkgroep onderwijsbeleid. Zo draagt dit ook beter bij tot een integraal beleid over de verschillende opleidingsniveaus.

Er wordt input aangeleverd ter voorbereiding van de aankomende onderwijskwalificaties, noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van dit aanbod. Naar aanleiding van deze onderwijskwalificaties, formuleren de hogescholen domeinspecifieke leerresultaten^(DLR) voor de graduaatsopleidingen.

Onderwijsbeleid

Er waren in 2023 geen nieuwe vragen tot voorbereiding van aankomende onderwijskwalificaties vanuit AHOVOKS. De Vlaamse regering erkende ook geen nieuwe onderwijskwalificaties op niveau 5.

Kennisdeling

Belangrijk blijft dat er ook steeds ruimte wordt gemaakt voor kennisdeling tussen hogescholen in functie van de kwaliteit van het onderwijs. Zo stonden in 2023 de thematieken microcredentials en de beheersing van de studiekosten op de agenda. Verder werden ook voorbeelden van de *'verklaringen op eer'* voor werkstudenten met elkaar gedeeld. Specifiek voor de graduaatsopleidingen werden ook mogelijke samenwerkingen met Syntra besproken.

Decreet instroom & studievoortgang

Ondanks de bezorgdheden vanuit de hogescholen werd het decreet, *'De instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie en overige organisatorische aspecten hoger onderwijs'*, op 15 juli 2022 bekrachtigd door de Vlaamse regering. Daarop gingen de hogescholen in de schoot van Vlaamse Hogescholenraad verder na hoe het decreet precies

gezamenlijk kan worden geïnterpreteerd en wordt intervisie over de implementatie georganiseerd zoals de wijzigingen aan het onderwijs- en examenreglement (OER), uitschrijvingsscenario's en effect op de decretale drempel, studieadvies aan studenten, ...

Kwaliteitszorgbeleid

De hogeronderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk om de kwaliteitsborging intern vorm te geven en daarover verantwoording af te leggen tijdens een instellingsreview. Voor alle instellingen die in Vlaanderen erkend zijn als hogeschool of universiteit, is deze instellingsreview verplicht en wordt volgens een vaste kalender, elke zes jaar uitgevoerd.

In 2023 ontvingen Arteveldehogeschool, Karel de Grote Hogeschool, Hogeschool PXL en Odisee, allen hun positief beoordelingsrapport. In het academiejaar 2023-2024 zal de instellingsreview plaatsvinden bij Hogeschool West-Vlaanderen, Katholieke Hogeschool Vives Noord, Katholieke Hogeschool Vives Zuid, LUCA School of Arts, UC Leuven en UC Limburg.

Naar aanleiding van de ervaringen met de instellingsreviews werden er

kennisdelingsmomenten georganiseerd waarin werd uitgewisseld hoe deze bezoeken en de verschillende reviewcommissies werden aangepakt. De klankbordgroep van NVAO wordt nauwgezet opgevolgd, voornamelijk de evaluatie van het kwaliteitszorgstelsel vormde een prominent thema. De overheid zal in 2024 dit stelsel evalueren.

Het toetsen van de conformiteit van de opleidingen aan de regelgeving maakt onderdeel uit van de decretale voorziene kwaliteitskenmerken. Binnen de kwaliteitszorg in eigen regie wordt in alle hogescholen deze check cyclisch ingebouwd. De werkgroep stelde een overzicht op van de diverse opleidingen en regelgeving waaraan zij dienen te voldoen. ■

Gezondheidszorg

In het werkjaar 2023 heeft de werkgroep gezondheidszorg van de Vlaamse Hogescholenraad zich intensief ingezet, zowel tijdens reguliere bijeenkomsten als in ad-hoc reacties op wijzigingen in de gecoördineerde wet op de gezondheidszorgberoepen. De impact van de wijzigingen op beroepen zoals zorgkundige, verpleegkundige en vroedvrouw werd nauwlettend gevolgd.

Verpleegkunde

De Vlaamse Hogescholenraad heeft gereageerd op adviesvragen en evenredigheidsonderzoeken in het kader van wetgevende activiteiten. Deze inspanningen hebben bijgedragen aan de definitieve goedkeuring van een wetswijziging in de Wet op Uitoefening van Gezondheidszorgberoepen (WUG), waarmee het nieuwe gezondheidszorgberoep van basisverpleegkundige is vastgesteld.

Deze ontwikkeling brengt eindelijk helderheid in een beroepsgroep die al sinds de jaren zeventig kampte met onduidelijkheden. Bovendien bevordert het de gedifferentieerde uitoefening van de verpleegkunde, wat positieve gevolgen heeft voor de kwaliteit van de gezondheidszorg.

De vervolgstappen van de werkgroep gezondheidszorg in het domein verpleegkunde omvatten de bestudering van de afstemming van het onderwijs op deze nieuwe wetgeving, inclusief

mogelijke curriculumwijzigingen. Naast deze substantiële inspanningen heeft de werkgroep zich ook gebogen over 'kleinere' maar niet minder belangrijke dossiers. Een opmerkelijke prestatie is de uitkering van de 'vierdefasevergoeding' aan afstuderende bachelors in de verpleegkunde.

De Vlaamse Hogescholenraad blijft zich inzetten voor een structurele oplossing, waarbij het VIO-statuuut (verpleegkundige-in-opleiding) wordt benadrukt, hoewel de politieke steun hiervoor vandaag ontbreekt. Andere onderwerpen, zoals het welzijn van studenten in stagesituaties, toegang tot studies voor nieuwkomers met een medisch diploma, en samenwerking met instanties zoals VDAB, Koning Boudewijnstichting, BelRai, zijn eveneens behandeld binnen de Vlaamse Hogescholenraad.

Vroedkunde

In 2023 werd er vooruitgang geboekt met betrekking tot het attest van

zorgkundige. De verdere ontwikkeling van deze opleiding staat gepland voor 2024, in de hoop dat vanaf september van dat jaar deze attesten kunnen worden uitgereikt. Hierdoor kunnen studenten vroedkunde na hun eerste fase, vergelijkbaar met studenten verpleegkunde, aan de slag als zorgkundige.

Beroepskwalificatie

Voor het dossier beroepskwalificatie werden de gesprekken met de bevoegde instanties en beroepsverenigingen gestart. De focus ligt voornamelijk op het behoud van de opleiding binnen niveau 6 van de Europese Kwalificatiestructuur. Verdere inspanningen zullen worden geleverd om tot een voor alle belanghebbenden aanvaardbare oplossing te komen.

Voor de andere gezondheidszorgberoepen werd de actualiteit nauwlettend gevolgd. De vinger aan de pols houden, blijft essentieel. ■

VAIA (Vlaamse AI Academie)

In 2020 werd VAIA opgericht met als doel om de arbeidsmarkt voor te bereiden op de intrede van AI als nieuwe disruptieve technologie. Deze samenwerking van alle Vlaamse hogescholen en universiteiten, wil professionals en onderzoekers in Vlaanderen doelgericht laten bijleren over artificiële intelligentie. Op deze manier leren ze de mogelijkheden ervan herkennen en benutten. De aanwezige AI-expertise van de kennisinstellingen wordt naar het bedrijfsleven geïncanaliseerd en draagt bij aan de Vlaamse kenniseconomie. Met een breed toegankelijk aanbod aan opleidingen stimuleren ze tot een leven lang leren.

Drie doelstellingen

Verzamelen

Er zijn heel wat instellingen in Vlaanderen die opleidingen over AI aanbieden. VAIA verzamelt het aanbod en biedt een opleidingshub aan waarin potentiële deelnemers op een laagdrempelige manier deze opleidingen kunnen terugvinden. De liaison voor de Vlaamse hogescholen brengt het aanbod op AI en LLL bij de hogescholen in kaart en stimuleert hen om hun aanbod aan te vullen op de opleidingskalender van de website van VAIA.

Stimuleren

VAIA wil een stimulans zijn voor meer opleidingen over AI in Vlaanderen voor professionals en onderzoekers. VAIA moedigt in eerste instantie andere instellingen aan om opleidingen te organiseren en zal daarvoor ook ondersteuning bieden of organiseert indien nodig zelf opleidingen.

Vraagarticulatie

Als bedrijven en organisaties zich er al van bewust zijn dat ze AI moeten gebruiken om competitief te blijven, blijkt toch dat ze vaak niet kunnen definiëren welke kennis en vaardigheden nodig zijn om AI succesvol in te zetten. Ook is het voor individuen niet altijd even duidelijk welke opleidingen ze moeten volgen om hun kennis en vaardigheden uit te breiden. VAIA moet die vaak onbestemde vraag capteren en vertalen in concrete noden, opportuniteiten en opleidingstrajecten.

Vier pijlers

Vraagcaptatie

Via deze werkpilijler vangt VAIA de noden en opportuniteiten zodat die omgevormd kunnen worden in doelgerichte, vraaggestuurde en efficiënte opleidingen en opleidings-trajecten. VAIA gebruikt de activiteiten in deze pijler als onderbouw

voor een meer strategische aanpak in de drie volgende pijlers. Er worden studies uitgevoerd om per profiel opleidingstrajecten uit te stippelen, opgebouwd uit bestaande opleidingen en als die niet volstaan, nieuwe te organiseren opleidingen.

Verspreiden

De doelstelling om een opleidingshub te creëren wordt grotendeels gedekt door deze werkpilijler waarin het opleidingsaanbod in Vlaanderen via de VAIA website verzameld wordt. Op deze website worden professionals en onderzoekers toegeleid naar opleidingen die het best bij hun noden en leercontext aansluiten: tijdsinvestering, opleidingsformat, inhoudelijke achtergrondkennis ...

Verbinden

Deze pijler connecteert opleidingsnood en expertise, vraagzijde en aanbodzijde. Door een toegankelijk expertisecentrum voor een leven

Flanders AI Academy

lang leren over AI te vormen, wordt de uitbouw van het opleidingsaanbod in Vlaanderen gefaciliteerd. Daarbij worden organisaties, die opleidingen willen ontwikkelen, geholpen bij organisatie, promotie, cursusopbouw en het vinden van sprekers en experts.

Samen ontwikkelen

Waar het aanbod ontoereikend is of de afstand tussen vraag en aanbod te groot, werd samen met onze partners nieuwe initiatieven in werkingspijler 'Samen ontwikkelen', complementair aan het bestaande aanbod, ontwikkeld.

Reguliere activiteiten

De liaison voor de hogescholen faciliteert en promoot AI-gerelateerde activiteiten binnen de Vlaamse hogescholen. Deze activiteiten omvatten ondermeer het vergroten van de zichtbaarheid van experts binnen de hogescholen. Dit zorgt ervoor dat hun kennis en expertise gemakkelijker benut wordt door de bredere gemeenschap. Daarnaast zorgt VAIA voor de nodige promotie van opleidingen die anders misschien over het hoofd gezien zouden worden en bereikt daardoor een breder publiek binnen Vlaanderen.

Ook de promotie van expertise en bedrijfskennis binnen de hogescholen zelf, zorgt ervoor dat zij beter in staat zijn hun opdracht van dienst-

verlening in te vullen, om te reageren op de behoeften van de industrie en om bij te dragen aan de bredere economie.

Als laatste faciliteert VAIA de matchmaking tussen universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten. Dit zorgt voor waardevolle samenwerkingsverbanden en stelt de instellingen in staat om hun onderzoeks- en onderwijscapaciteiten te versterken.

Specifieke activiteiten

De Vlaamse Hogescholenraad focust zich binnen VAIA op de dertien Vlaamse hogescholen. In functie daarvan werden in de tweede helft van 2023 een aantal activiteiten opgezet.

In de herfst van 2023 werd het lerend netwerk opgestart rond artificiële intelligentie en een leven lang leren. De doelstelling ervan is om expertise uit te wisselen tussen de hogescholen rond gedeelde noden, het krijgen van input en samenwerken waar de opportuniteit zich voordoet. Dit lerend netwerk komt een aantal keren per jaar zowel offline als online samen rond bepaalde topics, steeds in verband met AI en een leven lang leren en brengt ook het aanbod rond AI en een leven lang leren bij de Vlaamse hogescholen in kaart.

Eind 2023 werd een bezoek gebracht aan het 'House of AI The Flax' (Vives) in combinatie met een talk van expert Mieke De Ketelaere en een brainstorm voor de agenda van het lerend netwerk in 2024.

Daarnaast werd er een groepsstudiereis gepland naar de internationale EdTech beurs BETT in Londen, begin 2024.

Op 5 december 2023 organiseerden de Vlaamse Hogescholenraad en VAIA de Thematafel 'AI-magic voor kmo's: optimaliseer je aanbod' in de Koninklijke Bibliotheek van België.

Sprekers gaven meer inzicht in wat professionals zoeken in een opleidingsformule die bij hun job, sector en noden past. Met welke trends in AI en een leven lang leren houd je best rekening als je nu de marketeer, office manager of health professional van morgen bijschoolt? Aanwezigen konden hun vragen aan experten stellen en ervaringen met collega's van andere hogescholen uitwisselen.

In de herfst van 2023 werd ondersteuning geleverd voor de organisatie van Thematafels rond AI en een leven lang leren bij hogescholen en werd de opleidingskalender op vaia.be verder aangevuld met het aanbod van de Vlaamse hogescholen rond AI & een leven lang leren. ■

Lerarenopleidingen

In juni 2023 schakelden de hogescholen over op de nieuwe starttoets. De voorbereidingen van dit huzarenstukje vonden al gedeeltelijk plaats tijdens het vorige kalenderjaar. Maar de bulk van het werk zat nog in de aanloop van juni. Een knap staaltje dat dankzij een goede coördinatie en een vlot samenspel tussen alle stakeholders tot een goed einde werd gebracht.

Beleid

In 2023 ondertekenden de lerarenopleidingen een engagementsverklaring met de minister van Onderwijs om in te zetten op meer onderwijskwaliteit. De lerarenopleidingen engageren zich om de instroom te verbeteren, het curriculum te actualiseren en te versterken, de educatieve opleidingen aantrekkelijker te maken, zij-instromers een sterke start te geven, een masteropleiding basisonderwijs in te richten, in te zetten op samen opleiden en een opleidingsaanbod voor scholen, lerarenopleiders en schoolleiders te voorzien.

In uitvoering van deze engagementen schoof de werkgroep lerarenopleiding in 2023 een aantal speerpunten naar voor om in het academiejaar 2023-2024 uit te werken.

De onderfinanciering van onder andere de onderwijsvakken in de educatieve bachelor secundair onderwijs, legt een grote druk op

de lerarenopleidingen en vormt een structurele bedreiging voor de kwaliteit. De lerarenopleidingen werkten in 2023 aan mogelijke kijkvensters om deze problematiek op te lossen.

Er werden ook inzichten gedeeld om studenten die een hoofddoek dragen en geen stageplek vinden, toch aan een stageplek te helpen.

Commissie van wijzen

In december 2023 werd akte genomen van het rapport van de commissie van wijzen. Het rapport geeft prioriteit aan professionaliteit en pleit voor een hedendaags personeelsbeleid met competente leraren, krachtige scholen en sterke schoolbesturen.

De lerarenopleidingen van de Vlaamse hogescholen engageren zich om met het rapport aan de slag te gaan en het ook naast het eigen tienpuntenplan uit 2022 te leggen, als voedingsbodem voor het debat in de verkiezingscyclus van 2024.

Voorsprongfonds

De Vlaamse Hogescholenraad heeft in 2023 twee Vlaanderenbrede projecten afgerond die ze had opgestart in 2022, met een focus op kennisdeling en innovatie in de lerarenopleidingen.

Het project '*Vakdidactiek Cluster Nijverheid*' betreft een vernieuwing van het aanbod in de cluster nijverheidsvakken van de educatieve bachelor- en graduaatsopleidingen secundair onderwijs. In nauw overleg met professionele leergemeenschappen waar ook scholen secundair onderwijs en pedagogische begeleidingsdiensten bij betrokken waren, werd door teacher design teams nieuw materiaal ontwikkeld. Dit materiaal wordt ter beschikking gesteld via de website van de Vlaamse Hogescholenraad.

In het project '*Remediëring na instaptoetsen lerarenopleiding*' hebben de hogescholen een Vlaanderenbreed

online, asynchroon en gedifferentieerd remediëringstraject ontwikkeld voor studenten die wensen in te stappen in de lerarenopleiding. Vak-experten uit de lerarenopleidingen hebben een analyse gemaakt van het bestaande materiaal en een nieuw traject ontwikkeld dat ingebed wordt in de elektronische leeromgevingen van de hogescholen.

Het traject is een essentieel onderdeel van de starttoetsen die in 2023 uitgerold werden, als verplicht remediëringstraject voor studenten die de cesuur niet halen. In opvolging daarvan organiseerde de Vlaamse Hogescholenraad een studiedag op 5 september 2023 voor de lerarenopleidingen om de ontwikkeling ervan te bespreken.

Starttoets

Het nieuwe decreet rond de *“instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs”* schreef onder andere de omvorming van de instaptoets lerarenopleidingen voor. Deze omvorming zorgde ervoor dat de plaats- en tijdsafhankelijk afgenomen toetsen gewijzigd dienden te worden, aangezien de toets Nederlands voortaan on campus afgenomen zou worden. Voor de studiekeuzers lager onderwijs, die naast de toets Nederlands ook een toets Frans en wiskunde moeten maken, bleven die

bijkomende toetsen ongewijzigd. Om deze transitie van instaptoets naar starttoets te realiseren, maakte de overheid een eenmalige subsidie vrij.

Deze projectsubsidie ondersteunt drie pijlers:

- 1) de inhoudelijke ontwikkeling van nieuwe vragendatabanken (voor alle testen) voorzien, aansluitend bij de eerder ontwikkelde remediëring;
- 2) het administratieve faciliteren van deze nieuwe afnamemodaliteiten door de betrokken hogescholen;
- 3) het opstellen en uitrollen van een nieuw communicatieplan.

De werkgroep lerarenopleidingen zette zich reeds in het kalenderjaar 2022, gesteund door de beleidsadviseur lerarenopleidingen, als eerste aan het uitwerken van een breed gedragen instellingsoverschrijdend reglement. Deze regelgeving vormde zo de basis voor zowel toetsconcepten, administratieve afhandeling door hogescholen en het nieuwe communicatieplan. Door het voortdurend voortschrijdend inzicht werden in het afgelopen jaar nog wijzigingen aangebracht in het instellingsoverschrijdend reglement. Deze wijzigingen kwamen er steeds op vraag van de verschillende stakeholders. Zo werden bijvoorbeeld de

afnameperiodes steeds in onderling overleg bepaald en opgenomen. In de operationele uitrol van de starttoetsen, heeft de Vlaamse Hogescholenraad drie nieuwe commissies opgericht.

De *organisatiecommissie*, die verantwoordelijk is voor de organisatie van de starttoets, de *toetscommissie*, die de Vlaamse Hogescholenraad adviseert over de inhoudelijke richting van de toets en de langetermijnvisie op starttoetsen, en de *beroepscommissie*, die de beroepsprocedures tegen de resultaten op de starttoets en het al dan niet verkrijgen van een vrijstelling of redelijke aanpassing afhandelt.

De bekendmaking van de starttoets bij de verschillende stakeholders was ook een prioriteit. De Vlaamse Hogescholenraad ging spreken bij VDAB, de koepels van secundair onderwijs, nam deel aan (internationale) conferenties, studiedagen en netwerkmomenten en schreef een artikel voor het vakblad *Th&ma*, dat in september verscheen. Tevens werd er een LinkedIn-pagina aangemaakt voor de starttoets.

Toetsontwikkeling

Voor de toets werden drie ontwikkelteams aangeworven, die ondersteund werden door een ontwikkelcoördinator.

Lerarenopleidingen

De toetsen werden ontwikkeld vanuit het remediëringmateriaal, waar onder leiding van de *project-coördinator remediëring* reeds werd beschreven waar studiekeizers in geremedieerd kunnen worden.

De decretaal voorgeschreven afstemming tussen toets en remediëring gaf een laatste duwtje in de rug om de binnen het project remediëring voorgeschreven doelen te volgen en hier aansluiting mee te voorzien. Een bijkomende verkenning en analyse van de vernieuwde minimumdoelen zorgde samen met de conclusies van het remediëringstraject voor een solide voedingsbodem, die per toets vertaald werd in een conceptnota. Vervolgens werden vragen ontwikkeld, waarbij een psychometrische analyse achter de hand werd gehouden: vragen die conceptueel weliswaar steekhielden, maar niet betrouwbaar en valide bleken, zouden zo niet opgenomen worden. Teneinde ook het veld te betrekken, werd ook een uitgebreide voorbereiding gelanceerd, waarin zowel opleidingshoofden, studentenondersteuners als lerarenopleiders werden bevraagd.

Daarbij zijn er vijf algemene aandachtspunten op te merken:

1) De algehele bekendheid van de starttoetsen is relatief laag. Met name de lerarenopleiders zijn onvol-

doende op de hoogte van de inhoud van de toetsen én hoe zij deze kunnen inzetten om hun onderwijs te versterken.

2) De respondenten stellen de moeilijkheidsgraad van de toets in vraag, net als de perceptie van die moeilijkheidsgraad (en dus eigenlijk de face validity van de testen).

3) Lerarenopleiders en studentenbegeleiders willen een kortere en transparantere informatiedoorstroom.

4) Er zijn bezorgdheden over de drempelverhogende functie van een starttoets, zeker in tijden van lerarentekorten.

5) De starttoetsen leggen – zeker in vergelijking met de instaptoetsen – een hogere druk op de hogescholen.

Er werd ook per toets (Nederlands, Frans en wiskunde) informatie verzameld. Daarbij viel op dat er door de band genomen een zekere lijn in de antwoorden zit, behalve bij de toetsen Frans.

Deze tegenstellingen kwamen ook bij de ontwikkeling nog verder naar de voorgrond. Zo kende de starttoets Frans vele uitdagingen in de ontwikkeling. Dit is onder andere toe te schrijven aan het feit dat de verschillende lerarenopleidingen een heel andere visie hebben op

hoe Frans onderwezen moet worden (zowel in de lerarenopleiding als in het veld).

Als deze uitdagingen iets bewijzen, dan is het wel dat de lerarenopleidingen dienen na te denken over de positie die Frans in hun hoger onderwijs draagt, en dat dezelfde positiebepaling dient te gebeuren voor Frans in het lager onderwijs. De resultaten op de starttoets Frans geven deze nood enkel meer urgentie. De cijfers dalen, en bij de laatste toetsafnames zou 95% van de studiekeizers geremedieerd moeten worden.

De eerder aangehaalde uitdagingen noopten tot een verlenging van de projecttermijn. Deze werd in het najaar bekomen, zodat de deadline voor oplevering verplaatste naar juni 2024. De vrijgekomen tijd wordt ingezet voor twee doeleinden: ten eerste wordt de starttoets Frans verder ontwikkeld en gevalideerd met pretesten en psychometrische analyse, en ten tweede worden de starttoetsen wiskunde en Nederlands bijkomend gevalideerd.

Toetsafname

De Vlaamse Hogescholenraad heeft de hogescholen ondersteund bij de eerste starttoetsafnames in gecontroleerde omstandigheden. In juni, juli, september en oktober hebben in totaal 6149 studiekeizers een

starttoets afgelegd, waarvan 5960 studiekeizers dit in gecontroleerde omstandigheden hebben gedaan. De organisatiecommissie heeft 19 aanvragen voor redelijke aanpassingen ontvangen en 376 aanvragen voor bijzondere individuele vrijstellingen, waarvan er 248 werden toegekend. De beroepscommissie heeft 1 beroep ontvangen, dat niet ontvankelijk werd verklaard.

Data-analyse

De Vlaamse Hogescholenraad heeft in 2023 ook het analyserapport voor de instaptoetsafname van het academiejaar 2021-2022 opgeleverd. Om het één en ander anschouwlijker te maken werd een dashboard gebouwd voor de resultaten op de instaptoets- en starttoetsafnames van de voorbije jaren. ■

start toets

lerarenopleiding

Onderzoek & innovatie

In 2023 werd actief verder gewerkt aan de projectdossiers Blikopener, INPUT/OUTPUT Digital OpenScience Platform, internationalisering O&I en UASiMAP. Maar er werden ook de eerste voorzichtige stappen gezet op het vlak van *stakeholder relations management* in onderzoek & innovatie. Naast de projectwerking werd er ook ingezet op diverse beleidsthema's, waaronder internationalisering O&I, Open Science, de impact van het praktijkgericht onderzoek en de adequate financiering ervan.

Tijdens de overlegmomenten met de hogescholen werd er ook ruim tijd besteed aan kennisdeling over thema's zoals wetenschappelijke integriteit, internationalisering van onderzoek en het statuut en de loopbaan van de onderzoeker. Dankzij goede praktijk-cases waren de verschillende sessies alvast inspiratiebronnen waarmee de deelnemers in hun hogeschool verder aan de slag kunnen gaan.

Blikopener

Blikopener wil de innovatieve kennis van de dertien Vlaamse hogescholen ontsluiten bij KMO's en social profit organisaties. De interactie via Blikopener resulteerde in meer dan 5.000 samenwerkingen. Deze ondernemingen en organisaties werden doorverwezen naar bedrijven, VLAIO Team Bedrijfstrajecten, universiteiten en andere leden uit het VLAIO netwerk. De experts van de hogescholen gaven inhoudelijk eerstelijnsadvies ondermeer over energie, werkbaar werk, digitaliseren,

waterbeheer, duurzame voeding en landbouw, zorginnovatie, en energie.

Thematische sessies

Via *Thematafels*, een gemeenschappelijk format rond de verkenning van nieuwe opportuniteiten voor samenwerking met het werkveld, werd er in 2023 sterk ingezet op thematische sessies ondermeer rond smart-ICT, circulair bouwen, digitalisatie in de zorg of educatieve technologie en AI sociale dienstverlening

Half 2023 werd er een grondige evaluatie van Blikopener doorgevoerd. Op basis hiervan zal in overleg met de hogescholen en de intermediaire organisaties, verder gewerkt worden aan de aanpassing van dit instrument in functie van de noden voor de komende jaren.

Relatiebeheer O&I

Midden 2023 kwam in de Vlaamse Hogescholenraad een '*stakeholder relations officer O&I*' aan boord,

die onmiddellijk aan de slag ging met de bevraging van de noden en verwachtingen van de hogescholen en de intermediaire organisaties. Deze bevraging spitste zich toe op de doorwerking en valorisatie van de resultaten van de onderzoeksactiviteiten aan de hogescholen.

De resultaten van deze bevraging hebben geleid tot een conceptnota die mee aan de grondslag ligt van een nieuw luik '*praktijkonderzoek: relatie-management*' in het subsidiedossier '*Kennisdiffusie 2024*'. Dit luik beschrijft de verkenning en de ontwikkeling van vijf instrumenten gericht op informatiedeling, connecteren en de matchmaking tussen enerzijds de hogescholen onderling en anderzijds tussen de hogescholen en werkveld.

In het kader van de opdrachten was de *stakeholder relations officer O&I* aanwezig op diverse netwerkevents, van het VLAIO Industriepartnerschap, het VLAIO Lerend Netwerk Incubatoren en de Sociale Innovatiefabriek.

Daarnaast was er ook de aanwezigheid op de onderzoeksdagen van diverse hogescholen.

In oktober 2023 werd een kennismakingsevent opgezet tussen de hogescholen en de leden van de VLOOT-koepel. Zes hogescholen en zes VLOOT-leden pitchten hun onderzoeksactiviteiten en specifieke samenwerkingsnoden, waarna er de gelegenheid was om te netwerken. Dit kennismakingsevent zal in 2024 allicht een vervolg kennen in de vorm van een tweetal thematische *match-making* events.

Events

Onder impuls van Blikopener waren de hogescholen in 2023 onder meer actief aanwezig op het AI Forum van het Vlaams Beleidsplan AI en het VOKA Health Community Congres. Deze deelname wierp ook haar vruchten af. Dankzij de feedback van deelnemende organisaties en bedrijven werd duidelijk dat de aard van het praktijkgericht onderzoek, de resultaten en de impact ervan, ontzettend goed onthaald worden in het werkveld.

De Vlaamse Hogescholenraad werd door diverse dienstverleners bevestigd voor haar medewerking aan sensibiliseringsevents voor innovatievolgers. Diverse overlegmomenten vonden reeds plaats en dit zal tijdens

de komende jaren aanleiding geven tot de aanwezigheid van Vlaamse hogescholen op dergelijke events.

In het najaar vond een uitgebreid overleg plaats met de organisatie van FTI-2024 over de opportuniteiten van een deelname aan het Flanders Technology & Innovation (FTI) in maart van 2024. De nieuwe FTI awards werden ook onder de aandacht gebracht. Verwacht wordt dat een aantal Vlaamse hogescholen zullen deelnemen aan FTI 2024.

Digital Open Science Platform

DOSP maakt het mogelijk om het beheer van ideeën, projecten en de projectresultaten van de Vlaamse hogescholen efficiënter te laten verlopen. Ook in 2023 werd er verder gewerkt aan deze digitale samenwerkingsruimte.

De digitale ontsluiting, van informatie over publiek gefinancierde projecten op het FRIS platform, werd in 2023 een feit. Deze automatische koppeling tussen DOSP en het FRIS platform maakt het mogelijk om kennis en expertise van de hogescholen publiek te ontsluiten. Daarnaast voorziet DOSP dat alle hogescholen kunnen voldoen aan de internationale regelgeving omtrent *Open Science*. Dat brengt ons naadloos bij het volgend beleidsdossier: het FOSB-dossier. De

Flemish Open Science Board (FOSB) ontwikkelt het Vlaams Beleid Open Science en maakt afspraken over KPI's en bijhorende rapportering. Vertegenwoordigers van de hogescholen nemen een rol op in de werkgroepen en de stuurgroep van het FOSB.

Dankzij een eenmalige financiering van de Vlaamse Overheid kunnen de hogescholen inzetten op investeringen in infrastructuur voor het Open Science beleid. De financiering werd onder andere aangewend voor de data-integratie met het DOSP-platform om verdere automatisering te kunnen doorvoeren.

Internationalisering O&I

In opvolging van het dossier professionalisering & internationalisering O&I dat afliep in 2022 stelden de dertien hogescholen samen in de loop van 2022 een beleidspropositie op over de internationalisering van onderzoek en innovatie en hun deelname aan het programma 'European University Initiative' ^(EUII).

Dit dossier werd ook bezorgd aan het departement EWI en het agentschap VLAIO. Deze erkennen de noden van de hogescholen en het innovatiepotentieel voor de hogescholen met de bijbehorende impact op ondernemingen en organisaties. In december 2022 keurde de Vlaamse regering het subsidiedossier internationalisering O&I goed.

Onderzoek & innovatie

Dankzij de financiële steun van de overheid konden aldus in 2023 de hogescholen hun capaciteit om internationaal onderzoek te verrichten, versterken alsook hun kansen op een deelname aan het EUI programma.

In het kader hiervan werd een set van generieke indicatoren rond internationalisering O&I gezamenlijk ontwikkeld en werd een nulmeting (2022) verricht. Verder maakte ook elke hogeschool werk van een strategisch meerjarenplan. Een lerend netwerk werd opgericht binnen de schoot van de subwerkgroep European Liaisons I&O.

Een Engelstalige 'landing page' over de O&I activiteiten van de hogescholen werd op de website van de Vlaamse Hogescholenraad gelanceerd, met links naar de respectievelijke Engelstalige O&I webpagina's van elke hogeschool, met opgave van een contactpersoon per hogeschool. Daardoor kunnen geïnteresseerde internationale partners snel ontdekken welke expertise er precies, en waar, aanwezig is aan de Vlaamse hogescholen.

Door de betrokkenheid bij de stuurgroep van het 'Europaplatform' (VEP) en de overige werkgroepen van EWI,

hebben de hogescholen kunnen wegen op het werkprogramma van 'Digital Europe' en zullen er niet enkel masteropleidingen, maar ook bacheloropleidingen toegelaten worden in dit werkprogramma.

Voor de onderzoekers van de hogescholen organiseerde de Vlaamse Hogescholenraad in samenwerking met het *National Contactpunt* (NCP) een informatiesessie over dit subsidieprogramma. Dit initiatief was een goede voorbereiding voor het indienen van nieuwe dossiers bij het werkprogramma. Bij het welslagen biedt het de hogescholen de kans om nieuwe trainingen en vormingen over, bijvoorbeeld AI, te ontwikkelen voor studenten en medewerkers en zo professionaliseringskansen te bieden voor het werkveld.

In 2023 werden ook de banden met de ledenorganisaties VLEVA en EURASHE verder onderhouden om de nodige kennis en relaties op te bouwen met betrekking tot het Europees beleid op het vlak van O&I. De meest belangwekkende internationale netwerken werden in kaart gebracht, waarna in 2024 de nodige afspraken zullen gemaakt worden over de vertegenwoordiging van de Vlaamse hogescholen - al dan niet via

de Vlaamse Hogescholenraad - in de meest relevante netwerken. Er werd deelgenomen aan online events van de nieuwe EURASHE *Community of Practice* (CoP) 'Transnational Cooperation', onder meer over het opzetten en het in stand houden van allianties in het kader van het 'European University Initiative' (EUI). Het internationaal dossier UASIMAP handelde over de regionale meerwaarde van de hogescholen. Het projectresultaat werd in 2023 gefinaliseerd: een *online tool* te gebruiken als zelfevaluatie-instrument om de regionale betrokkenheid van hogescholen in kaart te brengen. Dit kader biedt tevens de mogelijkheid om hun beleid hieromtrent verder te ontwikkelen.

Vertegenwoordiging

De Vlaamse Hogescholenraad vertegenwoordigde ook in 2023 de Vlaamse hogescholen in de sturen werkgroepen van het Vlaams Beleidsplan AI/CS. Ze zorgde voor de belangen van de hogescholen, zette hun innovatieve kennis in de kijker en coördineerde kennisdeling tussen de hogescholen en intermediaire organisaties. Dit zorgde voor een efficiëntere samenwerking tussen de hogescholen onderling en met ondernemingen en organisaties.

INPUT/OUTPUT

De Vlaamse Hogescholenraad organiseert via INPUT/OUTPUT een overkoepelend professionaliseringsaanbod voor de dertien hogescholen, wat bijdraagt aan duurzaamheid, kwaliteit en kostenefficiëntie. Dankzij het vormingsprogramma INPUT/OUTPUT kunnen onderzoekers en medewerkers aan de hogescholen zich verder professionaliseren én dichter bij het werkveld brengen.

Naast expertise in praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, zetten de vormingen in op de ondernemende houding van onderzoekers. Dit vertaalt zich in, enerzijds, kwalitatievere onderzoeks- en innovatieresultaten en anderzijds in extra vaardigheden om onderzoek bekend te maken en co-creatie samenwerkingen op te zetten. De vormingen zijn ideaal om te netwerken, elkaar te inspireren en te informeren.

Ze faciliteren connecties en kruisbestuiving tussen deelnemers en lesgevers: zowel binnen de hogescholen als met externe partijen. INPUT/OUTPUT werkte onder meer samen met VLEVA, de Sociale Innovatiefabriek en de Vlaamse universiteiten voor 'Let's Talk Science'.

Daarnaast werd in Gent ook een druk bijgewoonde 'Dag van de onderzoeks-ondersteuner' georganiseerd voor de medewerkers van de diensten van onderzoek en innovatie uit de hogescholen. Zij konden kiezen uit zes leer- en deeltafels met thema's zoals valorisatie, wetenschapscommunicatie, externe financiering, kwaliteitszorgbeleid, *Open Science* - *Research Data Management* en dienstverleningsbeleid.

De Vlaamse Hogescholenraad staat in voor zowel de organisatie, de coördinatie als de inhoud. In 2023 werden 86 vormingen van één of meerdere dagen georganiseerd.

Volgende thema's kwamen onder meer aan bod: 'onderzoeksmethoden', 'Power BI', 'Chat GPT', 'vragenlijsten', 'stakeholdersmanagement', 'data-verwerking', 'meetinstrumenten', 'infographics' en 'Heerlijk helder schrijven',... ■

Internationalisering

In 2023 nam de geopolitieke spanning in de wereld toe. De oorlog in Oekraïne blijft duren en daar kwam ook nog de oorlog in Gaza bij. Deze gebeurtenissen hebben uiteraard de nodige impact op het klimaat waarin de Vlaamse hogescholen hun internationaliseringsactiviteiten uitrollen, maar van afremming is geen sprake. Het aantal internationale diplomastudenten blijft groeien en het post-corona enthousiasme van studenten en staf om internationaal samen te werken, is nog steeds heel groot.

Erasmus+

In 2023 loopt het nieuwe Erasmus+ programma alweer enkele jaren en is het tijd voor de *mid-term evaluation*. De Vlaamse hogescholen zijn over het algemeen heel tevreden over het Erasmus+ programma. Erasmus+ blijft een kwaliteitsmerk.

De flagship actie European University Alliances heeft een nieuwe boost gegeven. Er zijn al vier Vlaamse hogescholen die deel uitmaken van een goedgekeurde alliantie, en een aantal andere hogescholen doet ook mee aan de call 2023.

De pandemie van de afgelopen jaren en geopolitieke spanningen in de wereld tonen aan dat internationale samenwerking en mobiliteit binnen en buiten Europa belangrijker zijn dan ooit. Ondanks het feit dat het budget voor het Erasmus+ programma voor de periode 2021-2027 minder gestegen is dan verwacht, zijn de Vlaamse hogescholen erg tevreden over de

financiële steun die het programma biedt voor de verdere realisatie en verdieping van hun internationaliseringsbeleid.

Er zijn echter ook nog een aantal pijnpunten. Deze worden toegelicht in de *position paper* die de Vlaamse Hogescholenraad heeft opgesteld naar aanleiding van de *mid-term evaluation*. Met het oog op de verderzetting van het huidige Erasmus+ programma en het ontwerp van het vervolprogramma, pleiten de Vlaamse hogescholen voor de volgende vijf punten:

1. Continuïteit van de algemene contouren van het programma.
2. Uitbreiding van Erasmus Mundus voor bacheloropleidingen.
3. Vereenvoudiging waar nodig. Hierbij denken we aan de regels voor *Blended Intensive Programmes*, de loskoppeling van de budgetten voor lange en korte mobiliteiten, de aan-

vraagprocedure voor KA171 projecten en de rapportering van alle projecten.

4. Optimalisering van de werking van de tools (*Beneficiary Module*, *Online Language Support* en EWP gerelateerde tools) onder het huidige Erasmus+ programma en continuïteit van tools die werken in het vervolprogramma. Als er in de toekomst nieuwe digitale toepassingen worden geïntroduceerd, dringen de Vlaamse hogescholen er op aan dat dit enkel gebeurt op voorwaarde dat ze volledig operationeel blijken te zijn na uitvoerige testing.

5. Een verhoging van het algemeen budget van het Erasmus+ programma. Naast de uitbreiding van Erasmus Mundus voor bacheloropleidingen is het bijkomend budget vooral noodzakelijk voor de individuele leerbaarheid en dit zowel binnen als buiten Europa. Hierbij moet een aparte budgetlijn gecreëerd worden voor de mobiliteiten die gefinancierd worden in het kader van de *European*

University Alliances, zodat vermeden kan worden dat deze het budget innemen voor algemene studenten- en stafmobiliteit binnen partnerschappen die hogeronderwijsinstellingen jarenlang zorgvuldig opgebouwd en onderhouden hebben.

Op Vlaams niveau vragen de Vlaamse hogescholen de invoering van de volgende punten op de kortst mogelijke termijn:

1. Gelijkheid op het vlak van diversiteit en inclusie: decretale verankering van het verhoogd beursbedrag voor studenten uit kansengroepen en de uitbreiding van de erkende kansengroepen voor alle beurzenprogramma's;
2. Bijkomende Vlaamse financiering voor het Erasmus+ programma met het oog op de noden voor individuele leermobiliteit in het kader van de *European University Alliances*;
3. Betere ondersteuning door EPOS door vermindering van de rapportagedruk en het ter beschikking stellen van een open vraag- en antwoord directory voor het Vlaams hoger onderwijs.

In de loop van 2023 hadden een aantal Vlaamse hogescholen een systeemaudit van hun Erasmus+ werking. Hiervoor heeft EPOS BDO aangesteld. De trajecten die deze hogescholen doorlopen hebben, waren erg intensief. Daarom heeft de Vlaamse Hogescholenraad enkele bezorgdheden omtrent deze systeemaudits met EPOS gedeeld.

De Vlaamse hogescholen willen de uitvoering van audits op zich zeker niet in vraag stellen. Maar de rapportagedruk in het hoger onderwijs is al heel hoog. Het is jammer dat deze nog toeneemt door de werkwijze die door BDO gehanteerd werd. De Vlaamse Hogescholenraad hoopt dan ook dat EPOS de procedure voor de uitvoering van systeemaudits in de toekomst zal bijsturen.

UAS in decreet

Hoewel de Vlaamse hogescholen al een aantal jaar geleden beslist hebben om als Engelstalige vertaling van hogeschool de term *'University of Applied Sciences (and Arts)'* te gebruiken, is dit nog steeds niet decretaal verankerd. VLIR is nochtans akkoord met deze Engelstalige benaming.

Het is dan ook onbegrijpelijk dat er nog steeds geen gehoor wordt gegeven aan de vraag van de Vlaamse Hogescholenraad om de benaming *'University College'* te schrappen uit de Codex Hoger Onderwijs.

Internationaliseringsindicatoren

De Vlaamse Hogescholenraad heeft in 2023 heel wat inspanningen geleverd om het verzamelen van data omtrent vier internationaliseringsindicatoren vlotter te laten verlopen. Zo werden er gesprekken opgestart met SAP en Bamaflex, de systemen die de Vlaamse hogescholen gebruiken om hun studentendata te registreren. Voor beide systemen werden de nodige queries ontwikkeld, zodat de Vlaamse hogescholen in 2024 de gevraagde data met een druk op de knop kunnen trekken.

Internationalisering

Global Minds

Het eerste jaar van het tweede Global Minds vijfjarenprogramma zit erop. Net als in het vorige programma werkten de dertien hogescholen samen onder de regie van de Vlaamse Hogescholenraad, in de vorm van een consortium aan Global Minds 2.0 en haar ambitieuze doelstelling: *“Een internationale gemeenschap van geëngageerde burgers die mee een transitie faciliteren naar een rechtvaardige en duurzame samenleving.”*

Met dit doel voor ogen, organiseerden de hogescholen heel wat activiteiten. Zo werden er in het academiejaar 2022-2023 vijftientig docentmobiliteiten, honderdnegenentwintig studentenmobiliteiten, zes internationale uitwisselingsprojecten, zeventien sensibiliseringsactiviteiten en twee onderzoeksprojecten georganiseerd binnen Global Minds aan de hogescholen in samenwerking met zevenendertig landen uit Latijns-Amerika, Azië en Afrika.

Tijdens deze activiteiten is er veel aandacht voor duurzaamheid, gendergelijkheid en het: *Leave no one behind* – principe. Zo nemen zowel onze hogeschoolmedewerkers en studenten als partners uit het

Globale Zuiden door middel van onderwijsprogramma's en methoden deel aan samenwerkende globale leertrajecten en verwerven ze competenties op het gebied van wereldwijde betrokkenheid die nuttig zijn in hun toekomstige leer- en werkomgeving en besluitvormingsproces.

'Leave No One Behind' geldt ook voor de hogescholen zelf, want in dit vijfjarenprogramma kregen zij toegang tot het volledige portfolio van VLIR-UOS. Dankzij deze toegang kunnen ze nu deelnemen aan alle project-oproepen. Dit resulteerde snel in een aanzienlijke stijging van de projectaanvragen in samenwerking met hun lokale partners. Zo werden er drie internationale trainingsprogramma's, negen Zuid-initiatieven, twee TEAM-projecten en drie ICP-connect (eerste stadium) goedgekeurd aan de hogescholen.

Ook op het gebied van nauwere samenwerking met de associaties werden er belangrijke stappen gezet in 2023. Zo werden in juni 2023 vijf *Memoranda of Understanding* ondertekend door de algemeen directeurs en de rectoren, die de samenwerking tussen de hogeronderwijsinstellingen onder de vorm van associatieve projecten verder bestendigden.

Meerdere kennismakings- en matchmaking-events zorgden ervoor dat partners elkaars meerwaarde beter leerden kennen en inschatten in functie van toekomstige projectaanvragen. De associaties voorzagen ook de nodige ondersteuning bij het indienen van projectvoorstellen binnen het VLIR-UOS portfolio.

Een hoogtepunt van 2023 was allicht het bezoek van de *'Global Minds Assessment Commission'* aan de Vlaamse Hogescholenraad in mei 2023. Deze werd voorgezeten door professor Michael S. Totterdell, van de Universiteit van Londen.

De commissie was erg lovend over hoe Global Minds aan de hogescholen, in regie van de Vlaamse Hogescholenraad, georganiseerd wordt: *“Het Global Minds programma wordt beter gepercipieerd in de collectieve psyche van de Vlaamse Hogescholenraad en haar klanten, de hogescholen. Het heeft een grotere zichtbaarheid gekregen en wordt beter begrepen en gewaardeerd als een krachtig instrument voor veranderingsmanagement, modernisering en prospectieve partners die zowel iets te bieden als iets te winnen hebben. De maatschappelijke impact begint nu ook zichtbaar te worden en*

de relevantie en het belang ervan in het institutionele leven worden sterker bevestigd. De hogescholen voegen niet alleen waarde toe via hun Global Minds-activiteiten, maar creëren ook zelf waarde.” – Michael S. Totterdell. ■

Kunsten

Onderzoek in de Kunsten

Het onderzoek in de kunsten bleef ook in 2023 een belangrijk aandachtspunt voor de Schools of Arts. De Schools of Arts hebben hun gesprekken met ECOOM verder gezet, in functie van het zichtbaar maken van de onderzoeksoutput in de kunsten. De Schools of Arts kijken naar eventuele testcases in deze samenwerking om tot definitieve voorstellen te kunnen komen.

De Schools of Arts participeren op verschillende manieren in de oproepen van het FWO, maar werden daarin gehinderd door een aantal specifieke reglementaire knelpunten.

De Vlaamse Hogescholenraad heeft in 2023 deze punten aangekaart bij het FWO, die begin 2024 oplossingen voorstelde die de hogescholen meer mogelijkheden biedt.

Beleid rond grensoverschrijdend gedrag

De Schools of Arts hebben de voorbije jaren veel aandacht besteed aan het beleid rond grensoverschrijdend gedrag. Dit culmineerde in 2023 in een studiedag rond het onderwerp met alle hogescholen. Er werd hierbij ruim aandacht besteed aan de kun-

stensspecifieke context, artistieke vrijheid en ruimte voor experiment en grensoverschrijdend gedrag in een artistiek pedagogische context.

Samenwerking met Franstalige organisaties

Afgelopen jaar hebben de Schools of Arts regelmatig contact gehad met ARES (Académie de Recherche et d'Enseignement Supérieur), om waar mogelijk deel te nemen aan initiatieven opgezet voor Franstalig België rond het onderwijs en onderzoek in de Kunsten.

Financieringsbeleid

De Schools of Arts hebben zich frequent gebogen over de financiering van de kunstopleidingen. De minister van onderwijs werd gevraagd om de Codex Hoger Onderwijs aan te passen met de veralgemening van de verhoogde OBE en het voorziene plafond voor alle (nieuwe) opleidingen binnen de studiegebieden muziek en podiumkunsten en audiovisuele en beeldende kunsten.

Het statuut van gastdocent

Het statuut van gastdocent is een soepel statuut dat de hogescholen

de nodige flexibiliteit biedt binnen het personeelsbeleid. Het voorontwerp van decreet tot actualisering en opheffing van bepaling uit de Codex Hoger Onderwijs heeft tot doel de flexibiliteit van het statuut te behouden maar tegelijkertijd het statuut van gastdocent te verbeteren, door bij grote opdrachten (vanaf 50% tewerkstelling) de tewerkstelling van het derde jaar van onbepaalde duur te maken.

De Schools of Arts, waar in de kunstopleidingen het arbeidsvolume vaak nauw gerelateerd is aan de schommelingen in het aantal studenten, vereist voldoende flexibiliteit. Daarom hebben de hogescholen er bij de onderhandelingen bij het decreet voor gepleit om een overgangperiode te voorzien, waarbij het minimale tewerkstellingspercentage gedurende een periode van vijf jaar lineair wordt afgebouwd van 70% tot 50%. Dit afbouwschema biedt de hogescholen de tijd om te voldoen aan de nieuwe regeling. ■

Algemene verordening gegevensbescherming

De data protection officers van de hogescholen komen enkele keren per jaar bijeen in de werkgroep AVG. Op de agenda van de vergaderingen staan zowel officiële adviezen op vraag van of naar de Vlaamse overheid als onderlinge uitwisseling over het intern veiligheids- en privacybeleid van de hogescholen.

Protocol met AHOVOKS

In het kader van het decreet over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs (hierna: 'decreet studie-efficiëntie') moesten bijkomende gegevens uitgewisseld worden tussen AHOVOKS en de hogeronderwijsinstellingen.

AHOVOKS vroeg begin 2023 het advies aan de werkgroep over het ontwerpprotocol. De werkgroep vroeg enkele bepalingen te wijzigen en te verduidelijken, waarna aan het protocol een positief advies werd gegeven.

Hogeschoolbrede afspraken

De werkgroep AVG stelde vast dat enkele stage-instellingen steeds meer persoonsgegevens over de student-stagiairs opvragen dan voorheen, zoals het rijksregisternummer,

zonder daar een machtiging voor te hebben. Om de privacy van de studenten te beschermen, stelde de werkgroep een advies op om hogeschoolbreed afspraken te maken over het al dan niet delen van persoonsgegevens van studenten in functie van hun stage zoals het rijksregisternummer, vaccinatiestatus, ...

De hogescholen namen op basis van dit advies een clause op in hun stageovereenkomsten, waarin verduidelijkt werd dat enkel de gegevens die nodig zijn voor het contacteren en identificeren van de student doorgegeven worden. Andere eventuele bijkomende persoonsgegevens moeten de stageplaatsen rechtstreeks bij de studenten opvragen.

Gezamenlijke richtlijnen

Naast de grotere meer gangbare toepassingen die door de hogescholen worden ondersteund, gebruiken lesgevers ook vaak kleinere minder

gekende toepassingen in hun lessen. Deze zijn vaak inspirerend en innovatief, maar niet altijd privacyveilig. Daarom stelde de werkgroep AVG, samen met de werkgroep ICT, een checklist op die de lesgevers op weg kan helpen om de privacyveiligheid te beoordelen.

Het document biedt een methode om de privacy-implicaties van digitale toepassingen in een onderwijscontext te beoordelen. Er werd afgesproken om de richtlijnen toe te passen en als een faciliterend document te gebruiken.

Wanneer een hogeschool een app of tool heeft gecheckt met de richtlijnen, wordt dit gedeeld met de collega's van de andere hogescholen via de Vlaamse Hogescholenraad, zodat kennis en ervaringen gedeeld worden. De werkgroepen spreken af om dezelfde checklist te gebruiken en de richtlijnen als een faciliterend document te gebruiken. ■

Personeelsbeleid

Inzetten op wendbaar en weerbaar personeelsbeleid

Toekomstgerichte oplossingen voor een modern personeelsbeleid binnen de Vlaamse hogescholen situeren zich in twee grote domeinen. Enerzijds is er de regelgeving met betrekking tot de statuten. Anderzijds is er de focus op talenten, de ontwikkeling daarvan, en de zuurstof die daarvoor nodig is.

De Vlaamse Hogescholenraad pleit voor een verdere vereenvoudiging van die regelgeving. Dat is nodig om de komende jaren antwoorden te bieden aan de evoluties binnen de sector en de bredere arbeidsmarkt.

Met het *'voorontwerp van decreet tot actualisering en opheffing van bepalingen uit de Codex Hoger onderwijs'*, dat wijzigingen en vernieuwingen in het personeelsbeleid van de hogescholen invoert, werd een eerste stap gezet. Dit kan leiden tot meer administratieve vereenvoudiging en kan het personeelsbeleid duurzamer en moderner maken.

In 2023 onderhandelde de Vlaamse Hogescholenraad intensief over dit decreet en werden er in de schoot van het VOC-HO mooie akkoorden

gesloten over, onder andere, de eenmalige werving van personeel via een openbare vacature, de regelingen voor een duurzamer statuut van gastdocenten en een vernieuwd evaluatiebeleid.

Ronde Tafel 'Statuut en loopbaan van de onderzoeker'

De onderzoek en innovatieactiviteiten zijn complex en vergen verschillende kennis en vaardigheden. Voor de uitvoering van deze activiteiten zijn de O&I medewerkers dan ook cruciale sleutels. Het is daarom van groot belang om aandacht te schenken aan een goede loopbaan, de groei en de professionalisering van de medewerkers.

Op 29 september organiseerden de werkgroepen personeelsbeleid en onderzoek & innovatie een ronde tafel *'statuut en loopbaan van de onderzoeker'*, om kennis en ervaring te delen over de loopbaan van onderzoekers in de hogescholen en om via kennisdeling te komen tot een concreet actieplan.

De deelnemers wisselden met elkaar uit over het loopbaanpad van de onderzoeker, functiebeschrijvingen, welzijn, vlevlechting onderzoek en onderwijs, en aanwervingsbeleid.

Deelnemers waardeerden het leerzame initiatief en vonden het boeiend om met alle hogescholen vanuit verschillende perspectieven kennis uit te wisselen.

Naast het delen van good practices, formuleerden de deelnemers ook enkele noden en beleidsaanbevelingen die hogeschoolbreed dienen opgenomen te worden, zoals een verdere harmonisering van de statuten. Met deze en andere beleidsaanbevelingen gaan de werkgroepen in 2024 verder aan de slag om deze te onderzoeken en uit te werken.

Ronde Tafel 'Grensoverschrijdend gedrag'

Het voorbije jaar hebben alle hogescholen ingezet op het verder ontwikkelen van de werking en het ontwerpen van de nodige procedures. Het rapport van het regeringscommissariaat en het toen voorliggende voorontwerp van decreet werden gebruikt als leidraad.

De hogescholen willen voor iedereen die aan een hogeschool werkt of studeert, een veilige omgeving bieden. In het kader van welzijn en de *'community of care'* werd het thema grensoverschrijdend gedrag hoger op de agenda geplaatst: het

Financieringsbeleid

thema is zichtbaar en bespreekbaar gemaakt in de hogescholen.

Door afstemming in participatieve trajecten, meer communicatie en versterking van (bestaande) expertise is er meer openheid gekomen over het thema wat bijdraagt tot het creëren van een veiliger leer- en werkklimaat.

Waar mogelijk streven veel hogescholen naar een geïntegreerde en gelijkwaardige aanpak van het thema grensoverschrijdend gedrag voor studenten en personeel. Er wordt één overkoepelend beleid gevoerd. Het decreet over grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs bood een opportuniteit voor de hogescholen om aan kennisdeling te doen, collectieve uitdagingen te detecteren, expertise uit te wisselen en lerende netwerken op te bouwen over de hogescholen heen over de aanpak en de preventie van grensoverschrijdend gedrag. Op 23 oktober werd een Ronde Tafelsessie georganiseerd met als doelstelling uit te wisselen en te leren van elkaar.

Er werd ook ruim aandacht besteed aan de kunstenspecifieke context, artistieke vrijheid en ruimte voor experiment en grensoverschrijdend gedrag in een artistiek pedagogische context. ■

Basisfinanciering op peil brengen

De Vlaamse Hogescholenraad bleef ook in 2023 bij de Vlaamse overheid pleiten om de basisfinanciering te garanderen. Door de indexering op onder andere de werkings- en investeringsmiddelen jaar na jaar niet volledig toe te passen, resulteert een ogenschijnlijk kleine jaarlijkse besparing in een stelselmatige erosie van de middelen op langere termijn.

De basisfinanciering op peil brengen en stabiliseren is een absolute prioriteit voor de hogescholen: door een adequate, gegarandeerde en stabiele financiering die nauw aansluit op de reële situatie is er zekerheid voor de instellingen en kunnen de hogescholen hun kernopdrachten blijven uitvoeren. Omdat de student centraal staat in de hogescholen, is een correcte financiering dan ook een investering in de toekomst van de samenleving.

Aangepast rekeningstelsel voor de hogescholen

Het rekeningstelsel van de boekhouding en jaarrekening is geënt op het rekeningstelsel van grote vzw's. In 2019 werden de boekhoudkundige

uitvoeringsbesluiten voor vennootschappen, vzw's en stichtingen gewijzigd, geüniformeerd en geïntegreerd met als resultaat een aangepast rekeningstelsel. Dit betekende ook dat de boekhouding en de begroting van de hogescholen gewijzigd moesten worden.

Voor de hogescholen werd een tweetal jaar geleden al een werkgroep samengesteld die al een eerste vertaalslag heeft gemaakt van de geüpdatete boekhoudregels, met de bedoeling alles zoveel mogelijk te uniformiseren.

De Vlaamse Hogescholenraad adviseerde in 2023 de Vlaamse overheid over het het nieuw BVR Boekhouding en begroting aan de Vlaamse overheid, zodat het nieuw systeem in 2024 in werking kan treden. ■

Studentenvoorzieningen

Studentenhuisvesting

In alle grote studentensteden heerst er een tekort aan (betaalbare) studentenhuisvesting. De hogescholen drongen reeds in 2022 aan bij de minister van Onderwijs en de minister van Wonen om de verschillende uitdagingen rond studentenhuisvesting systematisch in kaart te brengen. Er werd hen gevraagd om proactief plannen te maken voor een doordacht en effectief beleid op korte en middellange termijn, in samenwerking met alle betrokken actoren.

In 2023 bracht de minister van Wonen de verschillende partijen bij elkaar en werden drie doelstellingen bepaald: het betaalbaar aanbod verhogen, de kwaliteit verbeteren en de vraag en het aanbod monitoren.

Nadat in het voorjaar van 2023 via de plannen voor het *kotlabel* en een onderzoek monitoring, de eerste stappen van de werkspooren kwaliteit en monitoring werden uitgetekend,

beplette de Vlaamse Hogescholenraad bij de minister om ook op korte termijn het werkspoor 'aanbod' op te pakken, omdat het tekort aan betaalbare studentenkamers oplossen prioritair is.

De hogescholen zijn dan ook tevreden dat de Vlaamse overheid 226 miljoen euro uittrok om vanaf 2024 maatregelen te nemen om het aanbod te verhogen. Dat de hogeronderwijsinstellingen via een klankbordgroep betrokken worden om de uitwerking van die maatregelen concreet vorm te geven, wordt erg geapprecieerd.

Bijkomende middelen voor de studentenvoorzieningen

Eind 2022 trokken de studentenvoorzieningen aan de alarmbel: het wordt voor studenten steeds moeilijker om de eindjes aan elkaar te knopen. De totale kost om te studeren aan het hoger onderwijs blijft toenemen (studiegeld, laptop, boeken, studie-

materiaal, kot, vervoer...). Meer studenten klopten met hun financiële zorgen aan bij de studentenvoorzieningen van het hoger onderwijs.

Deze financiële onzekerheden, met daarnaast de nasleep van de coronacrisis en de globale onrustige situatie, zorgen voor een blijvende stijgende vraag naar psychologische ondersteuning en begeleiding.

De Vlaamse Hogescholenraad wees er bij de minister van Onderwijs op dat er nood was aan enige financiële ademruimte om de diensten studentenvoorzieningen te versterken en om de vele zorg- en ondersteuningsvragen van studenten te kunnen blijven beantwoorden.

In 2023 besliste de Vlaamse regering om tegemoet te komen aan de vraag om budget voor de studentenvoorzieningen van de hogescholen recurrent te verhogen met 3,2 miljoen euro. Op die manier kunnen de stuvo's hun diensten op een voldoende kwalitatieve wijze blijven aanbieden. ■

Gezamenlijke contracten ICT

Werkgroep ICT

De Vlaamse Hogescholenraad brengt de beslissingsnemers op vlak van ICT samen rond topics in het brede domein van security, infrastructuur, software en data.

ICT systemen zijn onderliggend aan elk proces en zorgen voor continuïteit, dataveiligheid en inzicht. Strategische ICT-keuzes dringen door tot in de haarvaten van elke organisatie en ICT is vaak een vliegwiel voor de operationalisering van de waarden, missie, visie en beleid van iedere organisatie. Dit werkt ook in de omgekeerde richting: strategische ICT keuzes bepalen op hun beurt de verdere strategische richting van de organisaties.

Het voorbije jaar verenigde de werkgroep de dertien hogescholen om gezamenlijk de markt op te gaan en

zo betere leveranciersvoorwaarden of raamovereenkomsten te negociëren.

Als enige werkgroep binnen de Vlaamse Hogescholenraad, sluiten ook de universiteiten aan, wat de schaalgrootte en impact nog zal verhogen. Zo werd in 2023 de *Campus Agreement* voor Microsoft licenties met één jaar verlengd.

Als deel van dergelijke raamovereenkomst, wordt hard ingezet op de organisatie van een attractief en relevant vormingsaanbod voor de medewerkers van de instellingen. Deze vormingen hebben ofwel een technische insteek ofwel dragen ze bij tot de adaptatie en valorisatie van technische tools binnen de instellingen.

Daarnaast worden tussen de leden van de werkgroep *good practices* uitgewisseld wat de gezamenlijke

knowhow versterkt en de leercurve bij implementatie van nieuwe tools, aanzienlijk verkort.

Vanuit de werkgroep ICT groeit ook het draagvlak om werk te maken van de gemeenschappelijke kaders en samenwerkingsmodellen voor de data strategie voor de Hoger Onderwijsinstelling 4.0 in Vlaanderen.

De uitdagingen zijn dan ook niet min: in de bedrijfswereld is de beweging Industry 4.0 al enkele jaren op gang. Ook in de hogeronderwijsinstellingen staan interconnectiviteit, *data-driven decision making*, *cloud computing & big data* en *cybersecurity* steeds hoger op de agenda.

Het aanbod is vanaf 2023 ook toegankelijk voor alle lesgevers IT aan de hogescholen en universiteiten, en niet meer exclusief voor de IT-diensten. ■

Communicatie en events

Projecten

In het vooruitzicht van 2024 en met het congres van september 2022 in het achterhoofd werd er géén congres ingericht in 2023. De strategie is om in een verkiezingsjaar een “memorandumcongres” te organiseren en een tweede congres wanneer de legislatuur ongeveer in de helft zit.

Dat laat ons ademruimte én de mogelijkheid om kleinere maar sterkere, beter onderbouwde, interessante evenementen op te zetten. Zo hebben we in 2023 de Ronde Tafels en de Thematafels verder verfijnd.

De Ronde Tafels werden in het leven geroepen om specialisten, geïnteresseerden bij elkaar te krijgen en uitgebreid te kunnen brainstormen over beleidsthema's. Het resultaat van een Ronde Tafel is dan ook altijd een beleidsadvies.

Een Thematafel is de facto een evenement waarbij een breed publiek aan externen bij betrokken worden. De Thematafels worden opgezet om het werkveld te informeren over bepaalde onderzoeksprojecten of technologieën.

Social media

Precies zoals in 2022 bleef ook in 2023 LinkedIn het belangrijkste social mediakanaal voor de Vlaamse Hogescholenraad. Bijna dagelijks, proberen we via het plaatsen en delen van berichten mensen bewust te maken van het maatschappelijk belang van de Vlaamse hogescholen, de ontwikkeling van talent en het belang van praktijkonderzoek.

In de aanloop van het verkiezingsjaar 2024, namen alle algemeen directeurs afwisselend de pen op om via hun persoonlijke LinkedIn pagina een opiniestuk te publiceren. De impact van deze artikels kan moeilijk onderschat worden. De aan-groei van volgers van de LinkedIn pagina van de Vlaamse Hogescholenraad nam dan ook steeds een grote vlucht. Zo namen we in 2023 de kaap van 5.200 volgers, een aantal dat nog steeds elke maand met een 75-tal volgers aangroeit.

Deze posts op LinkedIn zijn ook een toonbeeld van ‘engagement’. We bereiken dus niet alleen telkens een paar duizend mensen maar de betrokkenheid, het delen en liken of

becommentariëren levert een cijfer op van gemiddeld bijna 10%. Wat gezien de LinkedIn-standaard van 2% zeer goed is.

In 2023 werd naast de reeds bestaande de Vlaamse Hogescholenraad LinkedIn profielen: ‘*Vlaamse Hogescholenraad*’, ‘*Blikopener*’ en ‘*Talent voor morgen*’ een vierde, meer gespecialiseerd kanaal, opgestart rond de ‘*starttoets*’. Dit kanaal wil de specialisten/experten van de verschillende hogescholen met lerarenopleidingen op de hoogte houden van de gang van zaken in verband met de starttoetsen. Twitter/X werd slechts beperkt ingeschakeld, vooral met het verkiezingsjaar in het vooruitzicht, waar allicht scherper, sneller en *on-topic* zal moeten gecommuniceerd worden.

Starttoets

Er was veel communicatiewerk in 2023 voor het starttoets-project. Met tal van folderversies, naarmate het project vorderde, en een aangepaste versie van de website pagina's met FAQ's en praktische informatie. Dit alles werd ook via een helpdesk via e-mail ondersteund.

Website

Naast de sterk uitgebreide pagina's van de starttoets op de website, werd in de loop van 2023 eindelijk komaf gemaakt met nog een paar losse eindjes bij het doorpubliceren van de vacatures.

Niet alle vacatures kwamen juist door en een aantal bleven ook actief op de website, terwijl deze vacatures reeds lang afgesloten werden. Dat was niet goed, maar dat euvel is nu achter de rug. Het belang van de vacatures, als driver van websitebezoek, kan niet genoeg onderstreept worden. Ook de intensiteit waarmee de pagina's van de starttoets werden geraadpleegd, is verbijsterend. We vermoeden dat dit met de starttoets in 2024 niet echt gaat veranderen.

Global Minds Magazine

Half 2023 volgde de tweede uitgave van het magazine 'Global Engagement'. Dit magazine bundelde een aantal straffe projecten van de afgelopen vijf jaar van Global Minds. Het werd ook opgemaakt in de nieuwe huisstijl en voor de fotografie werd een voormalige student

ingeschakeld om de foto's op een professioneel niveau te krikken.

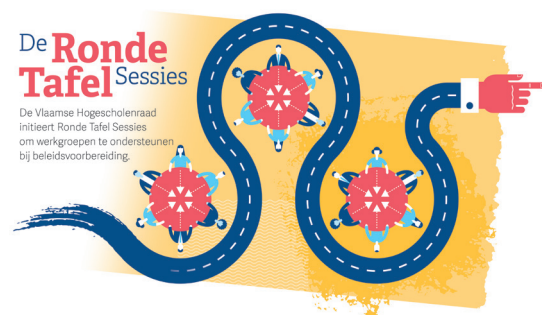
De klassiekers

Ook in 2023 kenden we de klassiekers van elk jaar: de oktobertelling en het jaarverslag. Verder werd er ondersteuning verleend aan de projecten Blikopener, INPUT/OUTPUT, en het hogescholenaandeel binnen het project VAIA.

De frequentie van de INPUT/OUTPUT mailings over de aankomende vormingen, werd sterk opgedreven en zit in een stevige cadans, die allicht een maandelijks 'roulement' zal krijgen.

Voor Blikopener werd op de valreep van het jaar, in december, een nieuwsflash in het leven geroepen. De nieuwsflash zal berichten delen die een brede (nieuws)waarde hebben voor onderzoek en innovatie.

Ook de interesse voor het algemeen nieuws van de Vlaamse Hogescholenraad, blijft een continue. We noteerden via de website regelmatig nieuwe inschrijvingen. In 2023 haalden we de kaap van 15.000 e-mailadressen. ■

**HO
GENT**

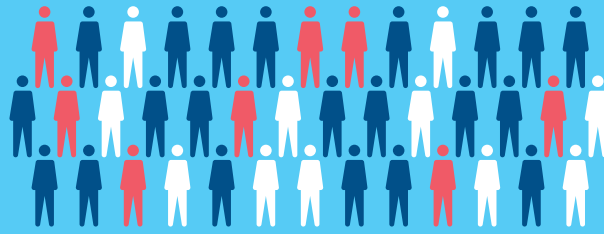
hogeschool
vives

KdG
Karel de Grote
Hogeschool

howest
hogeschool

PXL

LUCA
SCHOOL
OF
ARTS

148.349
studenten

24 studentengemeenten

14.642
personeelsleden

samen, werken
aan talent
voor morgen

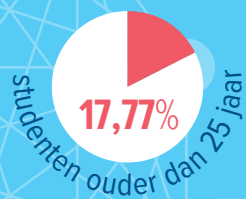
2.602 on-
4.362 O&E
2.317 wer-
1.519 pub

9,4% internationale studenten

>10.000
internationale mobilite

OKTOBERTELLING 2023

22.569 graduaatsstudenten
116.661 professionele bachelors
62.272 studiestarters
33.573 generatiestudenten
7.553 kunststudenten

10

STUDIEGEBIEDEN

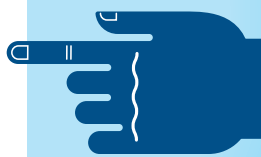

120
campussen

189
opleidingen

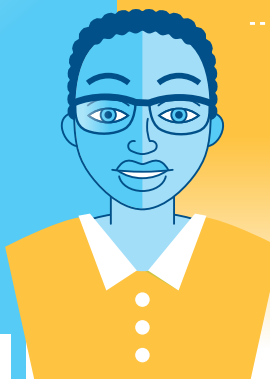

24.789
DIPLOMA'S

onderzoekers
O-activiteiten externe werkveldpartners
werkveldpartners betrokken in O&O activiteiten
applicaties voor het werkveld

97%
vindt een job
binnen één jaar

erasmus
HOGESCHOOL BRUSSEL

THOMAS
MORE

Antwerp
Maritime
Academy

UCLL
HOGESCHOOL

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

a:artevelde
hogeschool

AP
HOGESCHOOL
ANTWERPEN

Vlaamse Hogescholenraad - Raad van bestuur 2023

Marc Vandewalle

UCLL - voorzitter

Dennis Cluydts

Erasmushogeschool Brussel

Stijn Coenen

Thomas More Kempen

Lode De Geyter (tot 1 oktober)

Hogeschool West-Vlaanderen

Maria De Smet (vanaf 14 september)

Katholieke Hogeschool VIVES Zuid

Goedele De Troyer

Thomas More Mechelen-Antwerpen

Frederik D'hulster (vanaf 1 oktober)

Hogeschool West-Vlaanderen

Koen Goethals

Hogeschool Gent

Veerle Hendrickx

Karel de Grote Hogeschool

Pascale De Grootte

AP Hogeschool Antwerpen - ondervoorzitter

Joris Hindryckx (tot 14 september)

Katholieke Hogeschool VIVES Zuid

Ben Lambrechts

Hogeschool PXL

Tomas Legrand

Arteveldehogeschool

Simon Van Damme

LUCA School of Arts

Rowan Van Schaeren

Hogere Zeevaartschool

Stefan Verheyden

UC Leuven

Ann Verreth

Odisee hogeschool

Patricia Waerniers

Katholieke Hogeschool VIVES Noord

vertegenwoordiger van de Afdeling Hoger Onderwijs

Liesbeth Hens

Vlaamse Hogescholenraad - Team 2023

Eric Vermeylen

secretaris-generaal

Ria Bollen

onderzoek & innovatie

Charlotte Christiaens

Global Minds

Annelies Claes

onderwijs, kwaliteitszorg

Joeri Deryckere

*lerarenopleiding &
instaptoets lerarenopleiding,
kunsten*

Gert Fransen

communicatie & events

Esther Holleman

hogescholenbeheer, DPO

Renilde Knevels

internationalisering

Rien Mertens

INPUT/OUTPUT

Myriam Slock

administratief coördinator

Lore Solemé

projectplanner INPUT/OUTPUT

Dirk Vandeweyer

gezondheidszorg

Johan Vanhunsel

stakeholder relations manager

Vlaamse Hogescholenraad
Ravensteingalerij 27
1000 Brussel, België
+32 2 211 10 00
www.vlaamsehogescholenraad.be

Illustraties: Rob Marcelis
Opmaak en eindredactie: Gert Fransen
Verantwoordelijke uitgever: Eric Vermeylen